

Aan Pensioenfondsen, Premiepensioeninstellingen en
Pensioenverzekeraars die pensioenregelingen in de
tweede pijler aanbieden

Datum 16 december 2020
Ons kenmerk
Pagina 1 van 13
Betreft Nieuwe regels over de publicatie van
duurzaamheidsinformatie

Geacht bestuur,

Deze brief is bestemd voor pensioenfondsen, premiepensioeninstellingen en pensioenverzekeraars die pensioenregelingen in de tweede pijler aanbieden. Met deze brief informeert de Autoriteit Financiële Markten (AFM) u over de gevolgen van de Verordening betreffende informatieverstopping over duurzaamheid in de financiële dienstensector (de Sustainable Finance Disclosure Regulation, hieronder verder 'SFDR'),¹ die met ingang van 10 maart 2021 in werking zal treden.

Het doel van deze brief is uw instelling te wijzen op de voornaamste normen in de SFDR zodat u – waar nodig – uw organisatie daarop kunt voorbereiden. De inhoud van deze brief is relevant voor uw organisatie omdat de SFDR van toepassing is op:

- instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, zoals bedoeld in richtlijn (EU) 2016/2341 (IORP-richtlijn); en
- een verzekeringsonderneming die een verzekeringsgerelateerd beleggingsproduct (IBIP) beschikbaar stelt.

In Nederland zijn (algemene) pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen aan te merken als instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening als bedoeld in de IORP-richtlijn. Hierdoor zijn zij ook aangemerkt als “financiële marktdeelnemers” in de zin van de SFDR. Ook pensioenverzekeraars, zijn als verzekeringsondernemingen die een verzekeringsgerelateerd beleggingsproduct (IBIP) beschikbaar stellen “financiële marktdeelnemers” in de zin van de SFDR.² Pensioenfondsen,

¹ Verordening (EU) 2019/2088 betreffende informatieverstopping over duurzaamheid in de financiële dienstensector (*Informatieverstoppingverordening*).

² Ook aanbieders van pan-Europees persoonlijk pensioenproduct (PEPP-aanbieders) worden aangemerkt als financiële marktdeelnemers en dienen daarom te voldoen aan de SFDR.

premiëpensioninstellingen en pensioenverzekeraars worden hierna aangeduid als 'pensioenuitvoerders'.³

De financiële sector speelt een belangrijke rol in de duurzaamheidstransitie. De maatschappij en de politiek verwachten van financiële instellingen dat zij een bijdrage op dit terrein leveren door kapitaal van overheden, bedrijven en consumenten bijeen te brengen en duurzaam te beleggen. Dit geldt niet alleen voor banken, verzekeraars en vermogensbeheerders. Vanwege het lange termijn karakter en de maatschappelijke rol van pensioenuitvoerders wordt ook van hen een bijdrage aan de duurzaamheidstransitie verwacht. Zij kunnen – naast het verschaffen van een oudedagsvoorziening – ook het collectieve vermogen zodanig beleggen dat daarmee duurzaamheidsdoelstellingen worden gediend.

De AFM heeft de afgelopen maanden een aantal verkennende gesprekken gevoerd met vermogensbeheerders, banken en brancheorganisaties. Deze gesprekken hebben geleid tot een sectorbrief voor beleggingsondernemingen en fondsbeheerders.⁴ De AFM heeft ook met de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars overlegd. In deze gesprekken zijn ideeën over, en knelpunten bij de SFDR met de AFM gedeeld.

Het doel van deze informerende brief is driedig. Allereerst bevat deze brief een aantal handvatten die helpen bij de implementatie van de SFDR, waarbij wij benadrukken dat deze informerende brief geen volledigheid nastreeft. Het blijft de verantwoordelijkheid van de pensioenuitvoerders zelf om de verordening na te leven. Zij dienen dan ook zelf te analyseren in hoeverre zij voldoen aan de wettelijk vereisten in de SFDR, en waar nodig maatregelen te nemen om tot een correcte naleving daarvan te komen. Ten tweede wordt in deze brief een terugkoppeling gegeven op een aantal observaties en knelpunten besproken met de brancheorganisaties. Ten derde raadt de AFM u aan kennis te nemen van de bovengenoemde sectorbrief voor beleggingsondernemingen en fondsbeheerders omdat deze relevant is voor de door uw organisatie ingeschakelde vermogensbeheerders.

³ Een pensioenuitvoeringsorganisatie (PUO) die in opdracht van een of meer pensioenfondsen werkzaamheden uitvoert, zoals de administratie van de pensioenaanspraken, de communicatie met de deelnemers en het uitbetalen van pensioenen, valt niet onder de SFDR. Dat zal anders zijn als de PUO een financieel product (als bedoeld in de SFDR) aanbiedt aan zijn pensioenfondsen/opdrachtgevers, zoals bijvoorbeeld het beheren van een vermogensbeheer mandaat of een beleggingsinstelling.

⁴ Ref. <https://www.afm.nl/nl-nl/professionals/nieuws/2020/juli/duurzaamheidsbrief-aan-sector>

Deze brief bevat de volgende hoofdstukken:

1. Achtergrond
2. Meewegen van negatieve duurzaamheidsimpact
3. Publicatie van precontractuele duurzaamheidsinformatie
4. Implementatie van nieuwe regelgeving en tijdslijnen
5. Vooruitblik

1. Achtergrond

De SFDR maakt deel uit van het *Action Plan for Financing Sustainable Growth* van de Europese Commissie.⁵ In dit actieplan worden - naast de SFDR - onder andere regels voorgesteld over duurzame classificaties ofwel taxonomieën⁶ en duurzame benchmarks⁷. Verder zullen grote beursgenoteerde ondernemingen, verzekeraars en banken in het bestuursverslag over niet-financiële (duurzame) informatie moeten rapporteren en wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn tot aanscherping van de regelgeving ten aanzien van niet-financiële informatie.⁸ Ten slotte worden ook in bestaande regelgeving, zoals de UCITS-richtlijn, AIFMD en MiFID II, aanpassingen op het gebied van duurzaamheid gedaan.⁹

De AFM wil in deze brief twee kernonderwerpen uit de SFDR uitlichten, namelijk:

- de transparantie in het meewegen van negatieve duurzaamheidsimpact bij investeringsbeslissingen;
- de publicatie van precontractuele duurzaamheidsinformatie.

Voor een samenvatting van de verplichtingen van de SFDR, verwijst de AFM naar **bijlage I**.

⁵ Ref. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52018DC0097>

⁶ Verordening (EU) 2020/282 betreffende de totstandbrenging van een raamwerk om duurzame beleggingen te bevorderen (*Taxonomy verordening*).

⁷ Verordening (EU) 2019/2089 tot wijziging van Verordening (EU) 2016/1011 (*Benchmark verordening*) inzake EU Klimaattransitiebenchmarks en op de Overeenkomst van Parijs afgestemde EU-benchmarks en informatieverschaffing over duurzaamheid over benchmarks (*Duurzame benchmark verordening*).

⁸ Richtlijn 2014/95/EU tot wijziging van Richtlijn 2013/34/EU met betrekking tot de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit door bepaalde grote ondernemingen en groepen (*Niet-financiële informatie richtlijn*).

⁹ ESMA 35-43-1737 final report on integrating sustainability risk and factors in the MiFID II; ESMA 35-43-1737 final report on integrating sustainability risk and factors in the UCITS-directive and the AIFMD.

2 Meewegen van negatieve duurzaamheidsimpact

Voor de pensioensector geldt op dit moment dat de pensioenuitvoerder beslist over het meewegen van de eventuele negatieve impact van het beleggingsbeleid op duurzaamheidsfactoren.¹⁰

De SFDR verplicht een pensioenuitvoerder een verklaring op zijn website te plaatsen waaruit is op te maken of deze negatieve duurzaamheidsimpact meeweegt, en -als dat het geval is- hoe het *due diligence* beleid daarop is afgestemd.¹¹ Daarbij mag rekening worden gehouden met de omvang, aard en complexiteit van diens activiteiten en producten. Als pensioenuitvoerders de negatieve duurzaamheidsimpact meewegen, moeten zij in de verklaring op de website daarover verantwoording afleggen in de voorgeschreven terminologie en (minimale) inhoud van de SFDR en de nadere technische uitwerking daarvan.¹² Dit zal een wezenlijke impact hebben op de rapportageplicht van pensioenuitvoerders. Op deze manier worden overwegingen rond duurzaamheid transparanter en beter vergelijkbaar voor deelnemers.

Het staat pensioenuitvoerders vrij om op hun website te vermelden dat zij geen rekening houden met negatieve duurzaamheidsimpact bij het doen van beleggingen (hierna: de negatieve verklaring). In dat geval behoeft het fonds geen inhoudelijke verantwoording af te leggen over haar *due diligence* beleid op de manier zoals de SFDR voorschrijft. Echter, de pensioenuitvoerder zal dan (wel) de negatieve verklaring op de website moeten voorzien van een motivering (*comply-or-explain*). De SFDR geeft hierop één uitzondering, namelijk: pensioenuitvoerders met 500 of meer werknemers, mogen niet kiezen voor een negatieve verklaring.¹³

Ketenpartners van pensioenuitvoerders

Het is in de Nederlandse context niet ongebruikelijk dat een pensioenuitvoerder de administratie en/of het vermogensbeheer uitbesteedt aan een derde organisatie, bijvoorbeeld aan een pensioenuitvoeringsorganisatie of een of meerdere vermogensbeheerders. Het is aannemelijk dat vermogensbeheerders als financiële marktdeelnemer zelfstandig onderworpen zijn aan de

¹⁰ Zie echter de uitzonderingen in art. 5: 68 Wft en art. 21a Wet Marktmissbruik Wft (clustermunitie).

¹¹ Te denken valt aan overwegingen betreffende gebeurtenissen of omstandigheden op ecologisch, sociaal of governance gebied die, indien deze zich voordoet, een wezenlijk negatief effect op de waarde van de belegging kunnen veroorzaken.

¹² Zie tabel 1 en tabel 2 van de draft regulatory technical standards with regard to the content, methodologies and presentation of disclosures pursuant to Article 2a, Article 4(6) and (7), Article 8(3), Article 9(5), Article 10(2) and Article 11(4) of Regulation (EU) 2019/2088.

¹³ Het verbod op het hanteren van de negatieve verklaring geldt ook indien het pensioenfonds als moedermaatschappij van een grote groep is aan te merken als bedoeld in richtlijn 2013/34/EU (Jaarrekeningen richtlijn).

bepalingen van de SFDR. Dit zou ertoe kunnen leiden dat pensioenuitvoerders (deels) afhankelijk zijn van data aan te leveren door andere ketenpartijen met een eigen rapportageplicht. De AFM roept de pensioenuitvoerders op zelf na te gaan hoe de dataverzameling en rapportageverplichtingen binnen de keten waarvan zij onderdeel uitmaken uitwerken, en hoe het meest efficiënt aan deze verplichtingen vormgegeven kan worden met inachtneming van ieders wettelijke verplichting.

IMVO/IMVB

Voor de pensioensector en verzekeringssector is er voor iedere sector afzonderlijk een convenant met betrekking tot Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) in het leven geroepen en door veel instellingen onderschreven. Voor pensioenfondsen is dit het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB-) convenant.¹⁴

Mede gelet op de verschillen in terminologie en inhoud tussen de verordening en het convenant, beveelt de AFM aan dat pensioenuitvoerders, al dan niet tezamen met hun brancheorganisatie, het volgende beoordelen:

- of en hoe de naleving van de IMVO-convenanten met zich brengt dat een pensioenuitvoerder de negatieve impact van zijn beleggingsbeslissingen m.b.t. duurzaamheidsfactoren meeweegt;
- hoe de IMVO-convenanten zich verhouden tot de informatie die op grond van de SFDR deel moet uitmaken van de verklaring van due diligence beleid; en
- welke aanpassingen er mogelijk nodig zijn om een dergelijke verklaring te produceren die in overeenstemming is met de SFDR.

De AFM houdt toezicht op de naleving van de verordening en niet op de naleving van IMVO-convenanten. De AFM wijst er wel op dat pensioenuitvoerders correcte voorlichting dienen te geven en tegenstrijdige berichtgeving dienen te voorkomen.

3. Publicatie van precontractuele duurzaamheidsinformatie

Elke pensioenuitvoerder zal daarnaast in de precontractuele informatie een beschrijving moeten hebben van (a) de wijze waarop duurzaamheidsrisico's onderdeel uitmaken van het besluitvormingsproces rondom investeringsbeslissingen, respectievelijk investeringsadvies of verzekeringsadvies, (b) het waarschijnlijke effect van de duurzaamheidsimpact op het rendement

¹⁴ Ref. <https://www.imvoconvenanten.nl/nl/verzekeringssector>. Convenant Internationaal Verantwoord Beleggen Pensioenfondsen, december 2018, <https://www.pensioenfederatie.nl/website/themas/vermogensbeheer/imvb-convenant/over-het-convenant>

van het financiële product, of (c) indien zij verwachten dat duurzaamheidsrisico's geen rol spelen, een heldere en beknopte toelichting (comply-or-explain).

In de SFDR is bepaald dat “instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBPV)” de precontractuele informatie beschikbaar stellen bij de informatie als bedoeld in artikel 41 van de IORP-richtlijn. Voor pensioenverzekeraars als verzekeringsonderneming die een verzekeringsgerelateerd beleggingsproduct (IBIP) beschikbaar stellen, geldt dat dit moet gebeuren bij het overleggen van de verplichte informatie vóór het sluiten van de verzekeringsovereenkomst. Meer hierover verderop in deze brief.

Pensioenuitvoerders hanteren verschillende benamingen op het gebied van duurzaamheid, zoals de term *verantwoord*. Bovendien geldt dat aan duurzame financiële producten verschillende duurzame ambitieniveaus verbonden kunnen zijn. Het ambitieniveau komt tot uiting in de formulering van de duurzame doelen of kenmerken van een financieel product. In enkele gevallen ziet een dergelijk doel uitsluitend op het voeren van een duurzame *engagement*-strategie. Veel pensioenuitvoerders zien in *engagement* een effectief middel om ondernemingen te bewegen tot verduurzaming.

In verband hiermee is van belang dat de SFDR een onderscheid maakt tussen 1) financiële producten die duurzame beleggingen ten doel hebben (zgn. *artikel 9-producten*) en 2) financiële producten met duurzame kenmerken (zgn. *artikel 8-producten*). Een derde categorie zijn de financiële producten die niet als *duurzaam* worden gepromoot (zgn. *overige producten*)¹⁵. Pensioenregelingen kunnen in beginsel in elk van de drie categorieën vallen maar zullen in de praktijk waarschijnlijk als “overig product” of eventueel “artikel 8-product” aangemerkt moeten worden. De AFM vraagt van uw organisatie dat zij haar bestaande pensioenregelingen daarop toetst aan de SFDR.

Hierbij is van belang op te merken dat de AFM ervan uitgaat dat ook een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds kan zijn aan te merken als financiële marktpartij wiens financiële product (i.e., de pensioenregeling) duurzame karakteristieken promoot. Het verplichte karakter staat daaraan niet in de weg.

¹⁵

Artikel 7 SFDR.

Een bijzonder element voor de pensioensector is het gebruik van lifecycles. Deze bewerkstelligen dat afhankelijk van de levensfase van de deelnemer een passender beleggingsprofiel wordt gehanteerd. Voor de toepassing van de SFDR gelden de pensioenregeling en het pensioenproduct als het financiële product waarvoor de precontractuele informatie moet worden verstrekt. De AFM gaat graag nader met de sector in overleg over de wijze waarop lifecycles moeten worden beschouwd. Een mogelijkheid is dat lifecycles als elementen in de pensioenregeling c.q. het pensioenproduct worden gezien. Afhankelijk van de duurzaamheidsambitie van de beleggingen in de beleggingsmix zou dan beoordeeld moeten worden in welke categorie (op dat specifieke onderdeel) de pensioenregeling c.q. het pensioenproduct valt (d.w.z. artikel 8, artikel 9 of overig).

Aan duurzame financiële producten zijn duurzame doelen of kenmerken verbonden. Deze doelen of kenmerken zijn belangrijk bij de beoordeling of producten passen bij de voorkeuren en verwachtingen van deelnemers. Een gevolg van het formuleren van een duurzaam doel of kenmerk is dat uw organisatie zich hier (achteraf) ook over zal moeten verantwoorden: *doet het product wat wordt beloofd?* Voor deze verantwoording hebben pensioenuitvoerders een databehoeftte.

De AFM verwacht van uw organisatie dat zij bij het formuleren van duurzame doelen of kenmerken rekening houdt met mogelijke uitdagingen die zien op de beschikbaarheid en kwaliteit van data. De AFM wijst daarbij expliciet op de eisen die de SFDR stelt aan de verantwoording over de geformuleerde doelen of kenmerken. Hiermee bedoelt de AFM onder meer dat doelen of kenmerken dermate zorgvuldig geformuleerd moeten worden dat de duurzame (toekomstige) ontwikkelingen en resultaten ook gemeten kunnen worden. De AFM wijst daarbij op een mogelijke extra complexiteit voor pensioenuitvoerders die voor hun eigen financiële producten zowel voor de formulering van de doelen of kenmerken, alsmede voor de verantwoording hierover afhankelijk zijn van een derde partij zoals een vermogensbeheerder of pensioenuitvoeringsorganisatie. Een tijdige afstemming tussen ondernemingen binnen een distributieketen is daarom nodig.

Gelaagdheid van informatie

De SFDR stelt aanvullende eisen rondom duurzame informatievoorziening aan deelnemers. Uit diverse contacten met de pensioensector heeft de AFM begrepen dat er twijfel bestaat aan het nut van deze aanvullende informatievoorziening omdat onder de deelnemers geen behoefte zou bestaan aan gedetailleerde technische informatie hierover, de informatie ook niet zonder meer zou leiden tot een beter inzicht en begrip en de totale informatievoorziening erdoor te groot en complex zou worden.

Voorop staat dat uw organisatie dient te voldoen aan de wettelijke vereisen uit de SFDR. De AFM wijst er echter op dat u in uw informatieverstrekking gebruik kunt maken van gelaagdheid. U kunt informatie op verschillende manieren aan deelnemers presenteren. Hierbij wordt onder meer een onderscheid gemaakt tussen precontractuele informatie, informatie op websites en in periodieke verslagen.

De SFDR voorziet erin om de informatie kort en bondig samen te vatten. Op deze manier is uw organisatie in staat om deelnemers met een grote en minder grote informatiebehoefte tegelijkertijd te kunnen voorzien. Zoals hiervóór aangegeven, moet de precontractuele informatie beschikbaar worden gesteld bij de informatie als bedoeld in artikel 41 van de IORP-richtlijn. Deze bepaling is geïmplementeerd in artikel 21, lid 1 van de Pensioenwet (Pw), dat van toepassing is op alle soorten pensioenuitvoerders en het fundament is voor pensioen 1-2-3. Dezelfde bepaling van de Pw is ook de basis voor de precontractuele duurzaamheidsinformatie. Op dit moment is het volgens de AFM voor te stellen dat de voorgeschreven precontractuele informatie wordt uitgewerkt bijvoorbeeld in laag 3 van pensioen 1-2-3 en dat een verwijzing naar deze informatie wordt opgenomen in laag 1.

4. Implementatie van nieuwe regelgeving en tijdslijnen

Een belangrijke zorg van de pensioensector ziet op de implementatie van de SFDR. Organisaties geven aan dat veel belangrijke details van SFDR nog onduidelijk zijn. Zo vindt er op onderdelen een nadere uitwerking van de SFDR plaats in *regulatory technical standards* of RTSs die op dit moment nog niet definitief bekend zijn. Hoewel naar verwachting in januari 2021 de tekst van de RTSs gepubliceerd zal worden, zullen deze niet tegelijkertijd met de SFDR zelf van kracht worden op 10 maart 2021. Op dit moment is nog niet bekend gemaakt wanneer dat het geval zal zijn.

De AFM heeft begrip voor deze zorg. Echter, in lijn met hetgeen de Europese Commissie heeft laten weten bij de aankondiging van de vertraging van het finaliseren van de RTSs, wil de AFM u door middel van deze brief aanzetten om - voor zover dit al niet gebeurt - te starten met de voorbereidingen op basis van de beschikbare informatie van de SFDR. Daarbij kunt u nu al rekening houden met de bepalingen van de SFDR die ook zonder de technische uitwerking in de RTSs op 10 maart 2021 van kracht zullen worden.¹⁶ De AFM wil de pensioenuitvoerders ook meegeven na te

¹⁶ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/eba_bs_2020_633_letter_to_the_esas_on_sfdr.pdf

gaan op welke manieren zij op dit moment informatie op duurzaamheidsgebied vastleggen of rapporteren, bijvoorbeeld in de Verklaring inzake beleggingsbeginselen, zodat inzicht bestaat waarbij men voor de vereiste transparantie onder de SFDR kan aanhaken. Daarnaast is het de intentie van de AFM dat de inhoud van deze brief, in combinatie met de geformuleerde verwachtingen, uw organisatie helpen bij de implementatie van de SFDR.

Ten slotte, geeft de AFM u mee de ontwikkelingen op het terrein van duurzaamheid te volgen op de duurzaamheidspagina van haar website; www.afm.nl/nl-nl/professionals/nieuws/duurzaamheid.

5. Vooruitblik

De SFDR zal van invloed zijn op uw organisatie. Van uw organisatie wordt verwacht dat zij de noodzakelijke aanpassingen die volgen uit de SFDR tijdig zal hebben doorgevoerd. De AFM benadrukt daarbij dat zij begrip heeft voor de in deze brief opgenomen vragen en knelpunten. Ook de AFM zal zich voorbereiden op de nieuwe wet- en regelgeving en haar toezichttaken daarop inrichten. Daarnaast zal zij eventuele aanvullende uitingen op dit gebied delen via bijvoorbeeld nieuwsbrieven of op haar website. De AFM zal ook in haar toezicht rekening houden met de overgangs- en implementatiefase van de SFDR en de inspanning die pensioenuitvoerders moeten leveren om een correcte naleving hiervan in te regelen.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

Bijlage I

Overzicht van de SFRD-verplichtingen

Onderwerp	Vindplaats	Toelichting
1) transparantie beleid over omgang duurzaamheidsrisico's	Art. 3	financiële marktpartijen (FMPs) of financiële adviseurs (FAs) moeten hun beleid op het terrein van duurzaamheidsrisico's en publiceren op hun website.
2) transparantie duurzaamheidsimpact op instellingen niveau	Art. 4	FMPs moeten ofwel: <ul style="list-style-type: none">a. indien (negatieve) duurzaamheidsimpact mee laten wegen bij investeringsbeslissingen, een verklaring omtrent hun due diligence beleid m.b.t. die negatieve impact publiceren op hun website, ofwelb. indien zij (negatieve) duurzaamheidsimpact <u>niet</u> mee laten wegen bij investeringsbeslissingen, een verklaring publiceren op hun website waarom dat zo is (comply-or-explain).

Duurzaamheidsfactoren: ESG factoren.

Due diligence beleid: proportionaliteit, afhankelijk van de aard, schaal en complexiteit van het relevante financiële product.

De SFDR geeft een lichtere due diligence en rapportage regeling voor sub-threshold partijen (FMPs met <500 werknemers). Ten slotte bepaalt de SFDR dat op de lichtere regeling voor sub-threshold partijen geen beroep kan worden

gedaan indien de FMP als moedermaatschappij fungeert en op geconsolideerde basis de groep is aan te merken als een grote groep als bedoeld in richtlijn 2013/34/EU (Jaarrekeningen richtlijn). Denk bijvoorbeeld aan ABP en APG.

3) transparantie beloningsbeleid m.b.t. duurzaamheidsrisico's

Art. 5

FMPs en FAs moeten in hun beloningsbeleid aangeven hoe het beloningsbeleid aligned is met de integratie van duurzaamheidsrisico's (lees red AD: hoe draagt dit beleid bij aan ESG factoren)

4) transparantie in precontractuele informatie

Art. 6

FMPs en FAs zullen in de precontractuele informatie een beschrijving opnemen van:

- a. de wijze waarop duurzaamheidsrisico's onderdeel uitmaken van het besluitvormingsproces rondom investeringsbeslissingen, resp. investeringsadvies of verzekeringsadvies; en
- b. het waarschijnlijke effect van de duurzaamheidsimpact op het rendement van het financiële product; of
- c. indien zij verwachten dat duurzaamheidsrisico's geen rol spelen een heldere en beknopte toelichting (comply-or-explain).

5) transparantie duurzaamheid op **productniveau**

Art. 7

Vanaf 30 december 2022 moeten FMPs die art 4a of 6a SFDR toepassen, dient de precontractuele informatie van een financieel product tevens te bevatten:

- a. een heldere toelichting over of en hoe een financieel product een negatief duurzaamheidsimpact veroorzaakt of daartoe bijdraagt.
- b. een verklaring dat informatie over de negatieve duurzaamheidsimpact beschikbaar wordt gesteld conform art. 11 (2).

**6) transparantie ESG
bijdrage in
precontractuele
informatie**

Art. 8

Wanneer een financieel product bijdraagt onder andere aan ESG kenmerken of een combinatie van die kenmerken omvat de precontractuele informatie als bedoeld in art. 6 (1) en (3):

- a. informatie over de wijze waarop aan die kenmerken wordt voldaan;
- b. indien er een index als referentiebenchmark is aangewezen, informatie over de vraag of en hoe deze index consistent is met die kenmerken.

Een art. 8 product moet ook voldoen aan art. 5 en 6 van de TR. E.e.a. nader uit te werken in RTSs.

**7) transparantie
duurzaamheidsdoel-
stelling en
benchmarks**

Art 9

Indien een financieel product **duurzame beleggingen** tot doel heeft en een index als referentiebenchmark is aangewezen, gaat de precontractuele informatie vergezeld van:

- a. informatie over de wijze waarop de aangewezen index is afgestemd op dat doel;
- b. een toelichting waarom en hoe die aangewezen index die op dat doel is afgestemd, verschilt van een brede marktindex.

Voor het begrip duurzame beleggingen wordt teruggegrepen op de TR. Een art. 9 product moet ook voldoen aan art 5 van de TR.

Om te worden aangemerkt als duurzame belegging gelden stringente duurzaamheidscriteria. Artikel 9 lijkt voor de pensioensector minder relevant omdat pensioenregelingen en pensioenadvies niet licht een duurzaamheidsdoelstelling hebben.

8) website publicatie

Art. 10

FMPs moeten ESG informatie zoals omschreven op hun website publiceren.

9) publicatie in jaarverslag of andere financiële verslaglegging	Art. 11	Art. 8 en/of art. 9 informatie (en, indien van toepassing de art 5 en art 6 TR informatie) wordt opgenomen als volgt (voor zover relevant voor de pensioensector: Door verzekeraars: in de schriftelijke verklaring als bedoeld in art. 185 van richtlijn 2009/138/EC (Solvency II). Door bedrijfspensioenfondsen: in het jaarverslag als bedoeld in de richtlijn 2016/2341/EC (IORP-richtlijn). Door PEPP ontwikkelaars: in de PEPP Benefit Statement.
10) recordkeeping	Art. 12	FMPs en FAs moeten de door hen te publiceren duurzaamheidsinformatie actueel houden.
12) consistentie	Art. 13	FMPs en FAs moeten ervoor zorgen dat hun marketing materiaal consistent is met de door hen te publiceren duurzaamheidsinformatie.